

De titulis decretaliū

S. vel **s.** i. supra. Unde quando aliqd allegat in aliquo qd p̄us ante illū locū habuū est in alio v̄l eodē libro eiusdē tñ iuris videlicet aut civilis aut canonici hoc allegat. **s. p. s.** breuē sed. **s. l.** longa sola. **s. i.** scilicet

Spe. i. speculū liber magnus

Spec. id est speculator auctor speculi scilicet guilhelmus duranti.

Sub. ap. ob. i. submoro appellatōis obstaculo. v̄l de testi. cum olim.

Sa. aut. cō. i. sacra auctoritate p̄ciliij. v̄l de iur. iur. nimis.

Tan. i. tancredus

T. vel **ti.** i. titulo. enā. **t. i.** taliter.

Lbo. i. thomas

Vin. i. uincenti⁹ doctor.

Vincen. i. vincentinus enā doctor

Ob. de bo. i. vbertus de bobio.

Ult. i. ultimo

U. sola. i. q̄nqz vel quinta. v̄l. **v. q. v.**

Qui. vel **vul.** i. wilhelmus qd̄ italici scribūt guilhelmus. et francigene guilhermus

Hui. duran. i. guilhelmus duranti

V. i. versu vel versiculo

Ve. i. vetus. v̄l. **ff.** vetus.

X. i. Decima

xx. i. vicesima.

xc. i. nonagesima. quia. **x.** p̄posita. **c.** significat centū subtrahit ei decē sicut etiā in. **xl. zc.**

Zab. id est zabozella. videlicet domini Franciscus

P. i. consecratione

S. i. pagrapho. vel peragraphis. d̄ quo supra latius dictū est. **†** Sunt et alie abbreviature de rubricis tam legū q̄z canonū maxie decretalium. de q̄bus patebit infra

Hec aut̄ de abbreviaturis textuū glosarū marū et lecturarū v̄riusqz iuris p̄ter titulos nunc sufficiāt. que v̄riqz p̄mis iurū alūnis difficiles apparent in primo aggressu. et raro colligunt̄ ita copiose. quare sit hoc opusculum incipientib⁹ rāto magis acceptū rariū qz reputatū. quāto magis solicius est collectum

Quia ad premissa⁹ rum noticiā necessariū est habere rubricas seu titulos v̄riusqz iuris abbreviarios et extēsos. p̄ponā rubricas iuris canonici p̄pter eaz paucitatē respectu rubricarū iuris civilis. quas etiā subiungā. Enā quia supra p̄missi ius canonicū iuri civili ratione dignitatis et excellentie zc. Sequuntur ergo rubricę decretaliū et p̄cōsequens sexa et elemētina. eo ordine quo ponunt̄ in decretal. primitus abbreviate. deinde extēse. et postea v̄t eo facili⁹ menti teneant̄ metricę i. luj. versibus colligēt. Unde nota qd̄ bi sunt tituli decretaliū. nō inspecto ordine alphabetti. et primo primi libri. secundo secundi. et sic de alijs.

De sum. tri. et fi. ca. i. de summa trinitate et fi

de catholica

Constit. i. constitutionib⁹

Rescrip. i. rescriptis

Consue. i. consuetudine

Postu. p̄. i. postulatione prelatorū.

Ele. i. electione et electi potestate.

Transla. epi. i. translatione episcopoz

Alu. et v̄su pal. i. auctoritate et v̄su pallij

Renun. i. renunciationibus

Sup. neg. prela. id est. sup̄plenda negligentia prelatorum

Temp. or. id est. tempibus ordinū et qualitatibus ordinandorū

Scru. in or. i. scrutinio in ordine faciēdo.

Or. ab epi. qui re. ordinant̄ ab ep̄o q̄ reliquit vel renūciauit ep̄atui. vel ab ex cōicato

Eta. et quali. id est. etate et qualitate ordine p̄ficiendorum

Sa. vnc. i. sacra vncione

Sacra. ue. vel nō. sacramētis iterādis v̄l nō

Ser. nō or. i. seruis non ordinandis et eoz manumissione

Fi. p̄l. filijs p̄sbyteroz ordinādis an nō

Ob. ad rati. i. obligant̄ ad ratiocinia ordinādis vel non

Corp. vici. id est. corpore viciatis p̄mouendis vel non

Biga. i. bigamis non ordinandis.

De titulis decretalium

De pe. i. clericis peregrinis
Of. arch. i. officio archidiaconi
Of. archip. i. officio archiepiscopi
Off. pmi. i. officio pmi. i. officio pmi. i. officio pmi. i. officio pmi.
Of. sacri. i. officio sacriste
Of. custo. i. officio custodis
Of. vica. i. officio vicarij
Of. del. i. officio et potestate iudicis delegati.
Of. le. i. officio legati
Off. iud. or. i. officio iudicis ordinarij
Off. iud. i. officio iudicis
Oba. et obe. i. maiestate et obedientia
Treu. et pa. i. treuga et pace
Pac. id est. pactis
Transac. i. transactionibus
Postul. i. postulando
Pro. id est. procuratoribus.
Sin. i. iudicio
His q. vi me. i. his que vi merusue ca. sunt
In inte. re. i. in integru restitutione.
Ali. mu. in. cau. fact. alienatione mutandi iudicij causa facta
Arbi. i. arbitris

Tituli secundi libri

Iudi. i. iudicij

So. cope. i. foro competenti
Li. ob. i. libelli oblatione
Adur. per. i. mutuis petitionibus
Lit. prest. i. iuris contestatione
Uti. nō prest. ut lue nō prestata nō pcedatur
ad testu recepto vel ad diffinitiuā sniam
In. calum. i. iuramento calumnie
Dila. id est. dilationibus
Ser. id est. feriis
Or. cog. i. ordine cognitionum.
Plus pet. i. plus petitionibus
Cau. pos. et p. causa possessionis et proprietatis
Resti. spo. i. restitutione spoliatorum.
Do. et cōu. i. dolo et contumacia
Co qui mit. in pos. id est. eo qui mittit in possessionem causa rei seruande
Uti. pen. ut lue pēdere nihil innouet.
Seqs. pos. seqs. stratoe possessionis et fructuum.
Confes. id est. confessis.
Proba. i. probationibus
Test. i. testibus et attestacionibus

Test. co. i. testibus cogendis vel non
Fi. instru. i. fide instrumentorum
Presump. i. presumptionibus.
Iurei. i. iureiurando
Excep. id est. exceptionibus.
Prescrip. i. prescriptionibus
Sen. et re. u. i. sententia et re iudicata
Ap. i. appellationibus et recusacionibus et relacionibus
Peregr. i. peregrinantibus
Cōfir. pu. i. confirmatione vtili vel inutili.

Tituli tertij libri

Vi. et ho. cle. id est. de vita

et honestate clericorum
Coha. cle. et mu. i. cohabitacione clericorum et mulierum
Cle. cōu. i. clericis coniugatis.
Cle. nō resi. i. clericis non residentibus in ecclesia vel prebenda
Preben. i. prebendis et dignitatibus
Cle. egro. i. clerico egrotante vel debilitato
Instit. i. institutionibus
Conces. p. i. concessione prebende vel ecclesie non vacantis
Ne se. va. i. ne sede vacante aliquid innouet.
His que fi. a p. i. his que fiunt a prelatu sine consensu capituli
His que fi. a ma. i. his que fiunt a maiori parte capituli
Et ec. bene. i. ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur
Be. ec. nō ali. reb. ecclesie non alienandis
Preca. i. precario vel precariis
Como. i. comodato **Depo.** i. deposito
Emp. et ven. i. emptione et venditione
Lo. et cōduc. i. locato et conducto.
Be. pmut. i. rerum permutatione
Feu. i. feudis
Pigno. i. pignoribus et alijs cautionibus
Fidei. i. fideiussoribus.
Solu. i. solutionibus
Dona. i. de nationibus
Pecu. cle. i. peculio clericorum.
Testa. i. testamentis et ultimis voluntatibus
Suc. ab intest. i. successione ab intestato
Sepul. i. sepulturis
Parroch. i. prochijs et alienis parrochianis

De titulis decretalium

Deci. i. decimis et oblationibus
Regula. id est. regularibus et transeuntibus
ad religionem
Cōuer. cōiu. i. puerione coniugatorum
Cōuer. inf. i. puerione infidelium.
Vo. i. voto et voti redemptione.
Sta. mo. i. statu monachorum et canonicorum
regularium
Bel. do. i. religionis domibus ut episcopi sint
subiecte.
Capel. mo. id est. capellis monachorum et alio
rum religiosorum
Iure pa. i. iure patronatus
Censu. i. censibus exactionibus et procuratoribus
Cōse. ec. i. cōsecratione ecclesie vel altaris
Ele. mis. i. celebratione missarum et sacramento
eucharistie et diuinis officiis
Bap. i. baptismo et eius effectu.
Pref. nō bap. p̄sbytero non baptisato
Custo. eucha. i. custodia eucharistie crisma
tis et aliorum sacramentorum
Bel. et ve. san. i. reliquiis et veneratōe sanctorum
Ob. ie. i. obseruatione ieiuniorum
Pur. post par. i. purificatione post partum
Ec. edi. i. ecclesiis edificandis vel repandis.
Immu. i. immunitate. alias emunitate ec
clesiarum amitorio et reprobatione punientium.
He. cle. vel mo. i. ne clerici vel monachi seclia
ribus negociis se immisceant.

Tituli quarti libri

Spo. et mat. i. spon

salibus et matrimoniis
Despon. impu. i. desponsatōe impubez
Clam. despo. i. clādestina desponsatione.
Spon. du. i. sponsa duorum.
Codi. ap. i. cōditionibus et ppositis in desponsa
tione vel in alijs contrahibus
Qui de. vel vo. i. qui clerici vel vouētes ma
trimonium cōtrahere possunt
Co qui dur. i. ma. i. eo qui duxit in matrimo
nium quā polluit p adulterium
Con. lepro. i. coniugio leprosoz
Coniu. ser. i. coniugio seruorum
Ma. ex li. ven. i. natus ex libero ventre
Cog. spi. i. cognatione spiritali
Cog. le. i. cognatione legali

Co q cog. consan. pr. sue. i. eo q cognouit cō
sanguineam uxoris sue
Consan. et af. i. cōsanguinitate et affinitate
Fri. et mal. i. frigidis et maleficiis et impore
tia coeundi
Alia. con. edic. ec. cō. i. matrimonio ptra edi
ctum ecclesie contracto
Qui fi. sint le. i. qui filij sint legitimi
Qui ma. ac. pos. i. qui matrimonium accusa
re possunt. vel cōtra illud testificari
Diuor. i. diuorcijs
Bona. int. vi. et pr. et de dote. i. de donatiōibus
inter virum et uxorem. et de dote post diuorcium
restituenda
Se. nupa. i. secundis nuptijs

Tituli quinti libri

Accu. i. accusationi

bus inquisitionibus et denunciationibus
Calum. i. calumniatoribus
Simo. i. simonia. et ne aliquid p spūalibus
erigatur vel promittatur
Re pla. vi. su. i. ne p̄lati vices suas vel ecclesias
sub annuo censu alijs concedant
De magi. i. de magistris et ne aliquid eriga
tur pro licentia docendi
Iude. i. iudeis et saracenis et eoz seruis
Here. i. hereticis et manicheis.
Scisma. i. scismaticis
Apost. i. apostatis et reiterantibus baptismum.
His q fi. oc. i. his q filios occiderunt
Infan. et lang. ex. id est. infantibus et langu
dis expolijs
Homici. i. homicidio voluntario vel casuali
Tornea. i. torneamentis
Ele. pug. in du. i. clericis pugnātib⁹ i duello.
Bali. et sagit. i. balistarijs et sagittarijs
Adul. i. adulterio et stupro
Bapto. id est. raptoribus. incendiarijs et vi
olatoribus ecclesiarum
Fur. i. furis
Usu. id est. vsuris
Tri. fal. i. crimine falsi.
Sorn. i. fornicarijs
Collu. dete. i. collusionem detegenda
Delic. pu. id est. delictis puerorum
Ele. pena. i. clerico penatore

De decretali uersificata

Ele. pcul. i. clerico pcullore.
Male. i. maledicis
Ele. exco. i. clerico exco. munito interdicto
vel deposito mistrante
Ele. nō. or. i. clerico nō. or. dū. mistrante
Ele. p. sal. p. i. clerico p. saltū. p. moto
Eo q. fur. or. sus. i. eo q. furtiue ordies suscepit
Exces. p. i. excessibus platorū in subditos
No. op. nū. i. noui opis nunciatioe
P. uile. i. p. uilegijs et excessib. p. uilegiatorū.
Dur. ca. i. purgatione canonica
Dur. vul. i. purgatioe vulgari
Iniu. i. iniurijs et damno dato
Pen. id est. penis
De. et re. i. penitentijs et remissionibus
Sen. ex. i. sententia exco. municationis
Cler. sig. i. uerborum significatione
Be. i. id est. regulis iuris

Nunc premittis rubricis decretaliū abbreviatis et exte-
lis ut eo meli. mē. teneant. sequūt
uersus de eis dē. fm. ordinē
Prima supma fides statuit. scribitq. senescit.
Postulat elect. trā. slatus auctor et usus
Inde renūcio suppleo ipib. q. scrutoz
Ordo resignat. etas vngitq. sacramen.
Fili. et seru. obnoxius et viciatus
Hinc bigam. cler. pegrin. et archileuita.
Erbisacer. pmas sacris custos vice fungē
Belegās legās. iudex ex ordine dicit
Iudicis officiū maior pax pacta sequūtur.
Trā. ligo postulo pcuro vel lundic. esto.
Hinc mer. integrat. alienat arbitriū dat

Judiciū forusq.

libellus mutua poscens
Litē cōtestans sine q. nō. suscipe testes.
Iuro dilatis ferijs ex ordine nosco
Id. peto de causa spoliat. restituendus.
Est dol. est missus lis pendēs atq. seqster
Cōfessusq. pbo testis testes quoq. cogo
Instruo psumo ius iurās excipiendo.
Prescribo sentē. puoco pgoq. firmo

Diuus hono. cler.

habitans clerusq. iunctus

Nō. residēs dignus eger vel debilitat.
Instruo pcededo ne sede vacante
Et sine p. sensu maior ps nō. minuat
Ecclesie res atq. p. caria cōmodo pono
Tendo loco muto feudū pign. q. cauēdo
Atq. fideiussor soluit dat peculioz
De testamētis etiā succedo sepultis
Parrochijs decimis vult regula religiosis.
Cōiunx puerus inuid. vota redemit.
Inde stat. monachi dom. atq. capella lo-
corum.
Iure patronat. de censib. ara sacrata
Missaq. baptism. q. nō. est p. sbyter vsus
Eucharistia reliquie ieiunia pura
Edes immunes seculi fuge clerice merces

Sponsus et impu-

bes damdestina sponsa duoz.
Coniugio vouēs. q. polluit atq. leprosus
Seruus de natis sequit. cognatio duplex.
Post p. sanguineā p. sanguinei gelidiz.
Coniugū vetuū sequit. q. legitimi sunt.
Accusare queunt diuorcia dona secunda

Accusato siue calū-

nia simōnalis

Relati rabi iudeus hereticusq.
Scismaticus apostatic. natos perimētes.
Infans expolit. homicidia torneamēta
Hinc clerus pugnās post hoc quoq. sagit.
Iat adulter
Eccle raptor sequit. fur. binc et vsura
Falsari. fors colludēs crimen pueroz
Cler. venator. pculsor. maledicusq.
Clericus deposit. q. nō. est ordo minister
Sale. furtiu. excessus opusq. nouellū
Lex puata subit sequit. purgatio duplex.
Iniurie peneq. remissio post anathema
Verboz signi sequit. post regula iuris.

Hi sunt speciales uersus de rubricis decre-
taliū fm. ordinē suū. Et ut supra tactū est ubi
dicebat de decretalibus. c. lxxv. sunt rubrice
seu tituli

Sunt autē capitula in decretalib. tria mi-
lia minus. xviij. Uersus. Bis centū tituli. s.
quindenos remouebis. Sunt decretales ter
mille absq. nouem bis.